

'We versterken de Ethiopische economie'

Ontwikkeling en samenwerking zijn kernbegrippen in het verhaal van Geert Westenbrink. In 2006 trad hij aan als landbouwrapad in Ethiopië. Daar werkt hij met de Ethiopische overheid en het Nederlandse en Ethiopische bedrijfsleven aan een beter ondernemersklimaat en een sterkere agrarische sector. 'Wageningse kennis over tuinbouw is daarbij cruciaal geweest.'

Wat maakt Ethiopië interessant voor Nederlandse bedrijven?

'Door de ligging en het klimaat is het land zeer geschikt voor het verbouwen van groente, fruit en bloemen. Daarnaast wil de Ethiopische overheid de voedselproductie en export verhogen en biedt buitenlandse investeerders een aantrekkelijk investeringspakket. Verder is het land relatief veilig en weinig corrupt. Ethiopië is inmiddels het tweede aanvoerland in de sierteelt op Nederlandse veilingen. Vanuit Nederland is de toelevering van tuinbouwmaterialen interessant. Zestig Nederlandse ondernemers zijn in Ethiopië een bedrijf gestart. Zo hebben twee jonge broers, waarvan één Wageningse alumnus, hier een rozenkwekerij.'

Hoe verbeter je het ondernemersklimaat?

'Momenteel onderzoeken we de knelpunten voor Nederlandse ondernemers, zoals de bureaucratie bij im- en export. We werken bijvoorbeeld aan een elektronisch plantenziektenkundig certificaat voor minder papierwerk bij de export van tuinbouwproducten. Eerder is met onze hulp al een *Code of Practice* tot stand gekomen, met eisen aan arbeidsomstandigheden en milieu. Producten voldoen vaak nog niet aan Europese kwaliteitseisen. Wageningse kennis van de tuinbouw is cruciaal geweest bij de ontwikkeling van deze gedragsregels en de introductie van geïntegreerde gewasbescherming. De sleutel van ons werk is de nauwe samenwerking: op de ambassade, met de Ethiopische overheid en het Ethiopische en Nederlandse bedrijfsleven, en met andere ontwikkelingspartners. Uiteindelijk leidt samenwerking tussen publieke en private partijen tot een versterking van de Ethiopische economie en het bereiken van de doelstellingen van het Nederlandse ontwikkelingsbeleid. Mogelijk is onze werkwijze ook iets voor andere landen.'

Heeft u nog meer voorbeelden van projecten?

'Nederland heeft tussen 2008 en 2011 ongeveer 45 miljoen euro in landbouw, duurzaam landgebruik en voedselzekerheid in Ethiopië geïnvesteerd. Onder meer in innovatieprogramma's op het gebied van bodemvruchtbaarheid, planning van landgebruik,

Geert Westenbrink: 'Vanuit Nederland is de toelevering van tuinbouwmaterialen interessant.'

zaaizaad en de vermindering van bestrijdingsmiddelengebruik, en in projecten voor de verbetering van het tuinbouwonderwijs. Verder is er geïnvesteerd in de samenwerking tussen overheden en bedrijfsleven in de tuinbouw-, melkveehouderij- en oliezadensector. De financiële middelen komen voornamelijk van het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking, maar ook EL&I draagt flink bij.'

Welke rol speelt Wageningen UR?

'Bij vrijwel alle projecten zijn onderdelen van Wageningen UR betrokken, in totaal zo'n vijftig mensen. Hun inzet is van groot belang voor de bilaterale Nederlandse activiteiten op gebied van tuinbouw. Tussen Wageningen UR, het Ethiopian Institute of Agricultural Research en zes Ethiopische universiteiten is er een Memorandum van Understanding. Samen wer-

ken ze aan een programma voor onderzoek en capaciteitsontwikkeling op thema's als oliezaden, tuinbouw, bodemvruchtbaarheid en beleidsontwikkeling. Wageningen heeft bijvoorbeeld ook bijgedragen aan het rapport over *business opportunities* voor oliezaden, over verhoging van productie en export van hoogwaardige oliezaden, dat aan de basis lag van het publiek-private Partnership Oliezaden en de ontwikkeling van verschillende joint ventures tussen Ethiopische en Nederlandse bedrijven. Het door Wageningen geleide project Small Scale Seed Business ondersteunt coöperaties bij de productie van zaaizaad van betere kwaliteit op een meer commerciële basis. In een ander project wordt de voorlichtingsdienst ondersteund bij de identificatie en verificatie van best practices die boeren hebben ontwikkeld.'